Bijlage 3. Impressie NDE activiteiten

De NDE nieuwsbrief

Nieuwsbrief herfst — Bekijk deze e-mail in uw browser

Natuur- en Duurzaamheidseducatie

Natuur- en duurzaamheidseducatie is er speciaal voor het basisonderwijs in Zwolle. Met deze nieuwsbrief houden we je op de hoogte van alle activiteiten in de stad. Doe je mee?

Belangrijke data

- Kraanwaterdag Vitens **24 september 2025**
- Bodemdierendagen **26 september – 8 oktober 2025**
- Groene en Gezonde Schoolpleinbijeenkomst NMO **8 oktober 2025**
- Week van ons eten **4 tm 11 oktober 2025**
- Sloere Buitendag Wijkboerderijen **18 oktober 2025**

met vriendelijke groet Zwolle

Marlkan Enserink & Sonja van der Sar
Natuur- en Duurzaamheidseducatie - Gemeente Zwolle

Neem gerust contact op of bekijk meer Zwols aanbod op www.zwolle.nl/natuureducatie

Gratis gastlessen iso-leren in Holtenbroek en Aa-landen!

Minder energie gebruiken? Dat kan door je school of huis te isoleren! Want hoe minder energieverbruik, hoe beter dat is voor de aarde.

Energiecoach Rutger komt graag een gastles geven op jou school over (huis)isolatie en energie besparen. Met lesmateriaal waarmee leerlingen niet alleen op school, maar ook thuis aan de slag kunnen. Zo kan jij met je klas warm de winter in.

Dit jaar krijgen basisscholen in Holtenbroek en Aa-landen deze lessen nog gratis, omdat de gemeente deze wijken gezamenlijk in de toekomst aardgasvrij wil maken. Meer info en deze gastles boeken? Klik hier.

Ja ik wil een gastles iso-leren aanvragen

Nieuwe rubriek: Leerkracht Jaap aan het woord

Op basisschool IKC De Werkschuit zien we 'de wereld als ons klaslokaal'. Om het buitenonderwijs te faciliteren, maakten Jaap Bouwman en zijn collega's een natuureducatiekalender: een prachtige poster met activiteiten door het jaar heen.

Voor de invulling gebruikten we **ons eigen netwerk** en de website Natuur- en Duurzaamheidseducatie De activiteiten op deze kalender zijn mede mogelijk gemaakt via de Natuureducatie subsidie van de gemeente Zwolle. Voor meer informatie over subsidiemogelijkheden, klik hier.

Bodemdierendagen, de jungle onder je voeten

Ga jij ook mee op bodemdierensafari?
In de week van 26 september t/m 8 oktober zijn de jaarlijkse bodemdierendagen.

Ga met je leerlingen op onderzoek naar de wereld onder je voeten: de vergeten jungle vol kleine dieren. Onmisbaar voor een gezonde bodem en dus voor ons.
Je kan zelf aan de slag met je leerlingen op school met lesmaterialen van Bodemdierendagen Of ga op expeditie naar de Nooterhof hier kan je op 26 september de hele dag terecht. Wel graag even aanmelden.

Ja ik wil met mijn klas naar de Nooterhof

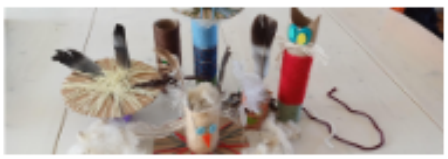
Grabs naar de boerderij in de Week van ons Eten!

In de Week van ons Eten (1 t/m 11 oktober 2025) willen Jong Leren Eten, Natuur en Milieu Overijssel en LTO zoveel mogelijk leerlingen laten ontdekken waar ons eten vandaan komt.

Neem je je leerlingen mee naar de boerderij? Boek één van de 20 gratis boerderijlessen op www.meetdeboeren.nl. Naar goed boerengebruik: wie het eerst komt, wie het eerst maalt. In de buurt vind je o.a. melkveebedrijf Erf Aalbers in Zwolle, en biologisch melkveebedrijf Erf 1 in Kampen.

Meer informatie over boerderijeducatie: Op bezoek bij de boerderij

Ja ik ga met mijn klas naar de boerderij

Nieuw aanbod: Experimenteren en creeren met wol

Wol is een natuurlijk en duurzaam materiaal. Kinderen ontwikkelen de zintuigen door te rollen, te voelen en te werken met schapenwol. Rolle schapenwol leidend? Hoe maak je van schapenwol garen?

Ga creatief aan de slag met verschillende gekleurde bollen wol, passend bij de leeftijd van de kinderen (groep 1 t/m 8). De workshop kan, op verzoek, aangepast worden naar de schoolthema's.

Deze workshop Experimenteren en creëren met wol kan het hele jaar geboekt worden. Leuk om te combineren met een bezoek aan de Zwolse schapenkudde. De kudde is te bezoeken met je klas van april tot en met november.

Ja ik wil deze workshop graag boeken

Herinnering: bijeenkomst groene en gezonde schoolpleinen

Dit wil je niet missen! Op de bijeenkomst over groene en gezonde schoolpleinen

Klink hier voor de volledige Nieuwsbrief NDE najaar 2025

Een kleine greep uit NDE-activiteiten in 2025

Festival Kiemkracht was een succes!
Bijna honderd aanbieders van natuureducatie, leerkrachten en andere professionals kwamen samen op 15 mei in de Nooterhof. Festival Kiemkracht werd een feest met kraampjes, eten en inspiratiesessies die leerkrachten inspireerden op het gebied van natuur- en duurzaamheideducatie. Deze eerste editie kwam tot stand door een vruchtbare samenwerking tussen NDE gemeente Zwolle, Stichting Nooterhof, Park de Stadshoeve en de wijkboerderijen van Travers Welzijn.

Met schooltuinieren kweek je niet alleen tomaten, maar ook gelijke kansen voor kinderen op een gezond leven.
I.s.m. IVN Natuureducatie & VELT vzw. en collega Tom Duteweert (Vitaal & Gezond, MO) hebben we daarom geïnvesteerd in een opleiding tot moestuincoach. Professionals uit het NDE-werkveld en vrijwilligers van de jeugdtuinen volgden de opleiding. 'Onze' moestuincoaches helpen scholen nu met het opzetten van moestuinen & gastlessen.

Oerclub in Holtenbroek & Aalanden
Vuurtje stoken, potten bakken en pijl en boog maken: dat deden kinderen van het Carillon, de Toonladder en SBO Facet 3 woensdagen tijdens de Abby D. Oerclub op wijkboerderij de Klooienberg in Holtenbroek. Helemaal in de sfeer van de prehistorie! Begeleider Jaap Kaspers van IVN Zwolle: "Leven in de oertijd was niet makkelijk, maar wel echt. Dat hebben de kinderen ervaren. Ze vonden het ontzettend leuk en leerzaam." De Abby D. Oclub vond eerder al plaats op de Eemhoeve in 2024. De Oerclub is in gezamenlijkheid ontwikkeld door NDE Zwolle, IVN Zwolle & Overijssel, de Eemhoeve en Abby D.

Een kleine greep uit NDE-activiteiten in 2025

Nieuws van de scholen zelf! Groep 5 & 6 van OBS de Campherbeek plantten samen met IVN Overijssel een voedselbosje op hun plein; van appelboom tot citroenmelisse ging de grond in. Wethouder Anja Roelfs opende dit 5e voedselbosje van Zwolle. En groep 3, 4 & 5 van OBS de Phoenix trekt sinds dit jaar elk seizoen naar de Schellerhoeve voor buitenlessen. Denk aan dierenspeurtochten tot bomen tekenen en soep koken. Docent Sander Dussel: 'Kinderen die in de klas snel vastlopen, bloeien buiten op. Het vraagt wat voorbereiding, maar het levert veel op.'

Beleeftheater Dikke Vrienden
De vrolijke productie met liedjes, verhalen, beeld over bomen van de Milieuraad, was ook dit jaar weer een succes. Ruim 37 voorstellingen werden opgevoerd voor circa 1000 leerlingen die genoten van de verhalen van Durk de Boomwachter. De leerlingen deden mee aan een doe-circuit waarin ze o.a. een bomenboek maakten met tekeningen, bladeren & takken van een boom in het park.

Circa 30 scholen vonden de weg naar de Nooterhof dit jaar. En dat is elke keer een feestje! Leerlingen gingen op zoek naar waterdiertjes, bodemdiertjes, leerden over het leven v.d. muis en de bijen, maakten natuurfoto's, creatieve kunstwerken of mochten in de moestuin aan de slag. De verwondering, het leren door te doen maar ook het overwinnen van angsten voor bijv. insecten zijn mooie ingrediënten van het natuureducatief onderwijs op de Nooterhof.

IVN Zwolle bestond 50 jaar en dat werd gevierd! Scholen in Zwolle ontvingen allemaal een bloemenpers met bijpassende educatieve lessen over natuur en duurzaamheid. Natuurlijk gingen ook dit jaar weer vele klassen op excursie naar de Vechterweerd met groep 7 & 8. Samen met enthousiaste natuurgidsen ontdekken de leerlingen dit waterwingebied in Dalfsen. IVN Zwolle bereikte in 2024 29 scholen en 1020 leerlingen in het basisonderwijs.